

Rekommendationer vid examensarbetsavtal inom SCI-skolan

Sammanfattande rekommendationer till examinatorer för examensarbeten

När ni i er egenskap av examinator för ett examensarbetsförslag får ett examensarbetsavtal från ett företag, som sannolikt innehåller problematiska avsnitt rörande konfidentialitet och publicering av rapporten, ska ni göra följande:

1. Informera studenten och företagets kontaktperson om att en förutsättning för KTH:s underskrift är att de bekräftar att de inte kommer att delge KTH information om är konfidentiell, varken via e-post eller på annat sätt.
2. Be företaget bekräfta att de kommer att säkerställa att den rapport som studenten presenterar för examinator vid KTH är i sådan form att den kan arkiveras elektroniskt vid KTH och därmed blir tillgänglig för vem som helst som vi läsa den.
3. Innan avtalet skickas, tillsammans med e-post-korrespondensen och bekräftelse från företaget, till utbadm@sci.kth.se ska alla fält vara ifyllda och avtalet signerat av alla parter.
Examinator signerar inte avtalet utan det är Grundutbildningsansvarig signerar som akademisk representant för KTH

Detta dokument sammanfattar nuvarande grundutbildningsansvariges samlade erfarenheter rörande avtal mellan KTH, företag och enskild student i samband med examensarbeten. Dokumentet avslutas med rekommendationer som bygger på dessa erfarenheter.

Bakgrund

Redan när jag var programansvarig för masterprogrammet i teknisk mekanik och sedan blev grundutbildningsansvarig så har de avtal som vissa företag kräver för att en student ska få utföra sitt examensarbete vid företaget varit problematiska. Det har varit många möten med skolornas grundutbildningsansvariga och KTH:s förvaltningsjurister för att hitta en bra lösning som möjliggör att studenterna kan utföra sina examensarbeten vid företag i hela världen. De flesta masterprogram informerar tydligt till sina studenter att de själva aktivt måste hitta ett examensarbete och med många internationella studenter så gör många sina examensarbeten utanför Sverige. Min erfarenhet är att det mestadels är utländska företag som kräver ett trepartsavtal (företag–student–lärosäte) för att studenten ska få påbörja sitt examensarbete vid företaget.

Ett första försök att förenkla avtalsprocessen gjordes i april 2016 med framtagandet av ett avtal för dubbeldiplomstudenter (med fokus på franska dubbeldiplomstudenter eftersom det är examensarbetsavtal franska företag som dominerar). Detta avtal var utformat att kunna skriva under av en enskild examinator. Detta avtal var mycket likt företagets avtal och de tydligaste skillnaderna rörde avsnitten om *konfidentialitet* och *publicering av rapporten*. Tyvärr fungerade inte detta KTH-avtal i praktiken eftersom företagen ändå insisterade att en

lärosätesrepresentant måste skriva under deras avtal – som är godkänt av deras jurister – för att studenten ska kunna utföra examensarbetet vid företaget.

Under 2017 initierades ett europeiskt samarbete mellan lärosäten och företag inom rymdområdet. Initiativtagare var en tidigare generaldirektör vid Europeiska Rymdorganisationen (ESA). Jag utsågs som KTH:s representant av vice rektor för internationalisering och satte i december 2017 ihop en sammanställning av olika franska företags avtal och varför vissa är problematiska och varför andra inte är det. De avtalen som jämfördes var från franska rymdorganisationen CNES och företaget Airbus, där KTH enkelt kunde skriva under avtalet från CNES men inte avtalet från Airbus. Skillnaderna mellan avtalet rörde hur strikta avsnitten om *konfidentialitet* och *publiceringen av rapporten* var.

Att en skattefinansierad organisation är mindre strikt än ett företag kring dessa aspekter är inte konstigt, men från KTH:s sida var det nödvändigt att hitta en bra lösning så att studenter kan utföra sina examensarbeten på företag eftersom dessa erbjuder mycket intressanta examensarbeten. Dessutom etableras genom examensarbetena kontakter mellan KTH och företagen som kan vara viktiga för framtida forskningssamarbeten.

Rekommendationer utifrån beprövad erfarenhet

Både i min roll som grundutbildningsansvarig samt i min roll som examinator för mellan fem och tio examensarbeten per år inom rymdområdet har jag nu flera års erfarenhet kring hur vi lämpligast hanterar examensarbetsavtal med, framförallt franska, företag. Problematiken i avtalen rör fortfarande avsnitten om *konfidentialitet* och *publicering av rapporten*. Mina rekommendationer nedan bygger på hur jag, som grundutbildningsansvarig, hanterat dessa problematiska avsnitt sedan 2017.

Grundutbildningsansvarig är den som skriver under avtalet

För de flesta examinatorer och handledare av examensarbeten vid KTH är avtal med företag ofta sällsynt och det saknas idag vägledning vid KTH om hur dessa avtal ska hanteras; motsvarande stödverksamhet som finns för avtal vid forskningssamarbeten finns inte för examensarbetsavtal. Det lämpligaste förfarande är ett grundutbildningsansvarig (vice skolchef för grundutbildning) är den funktion som granskar och skriver på avtalet. Examinatorer och handledare så fått en avtal från företagen ska därför skicka avtalet till SCI-skolans programkansli per e-post för snabb hantering. Till avtalet ska bifogas e-postkorrespondens enligt rekommendationerna 1 och 2 nedan.

Rekommendation 1: Hantering av konfidentialitet

Avsnitten om konfidentialitet är ofta ganska lätt att hantera. I trepartsavtalet från företaget finns ett avsnitt rörande studenten åtaganden gentemot företaget gällande konfidentialitet och ett annat avsnitt rörande lärosätets konfidentialitetsåtagande gentemot företaget. Här är ett exempel på hur det senare avsnitt kan se ut:

"During and after the internship, the obligations of confidentiality defined in article X.1 shall be applicable to the School, to its personnel and any person under its responsibility and which will have access to the Confidential Information related to The Company being understood that in no event the School will be held liable for any breach from the Trainee.

The Company will make sure that the internship thesis report does not contain any Confidential Information so that no Confidential Information will be disclosed to the School.”

Ett sådant avsnitt kan upplevas som mycket problematiskt och vid flertalet tillfällen har det diskuterats att KTH inte kan skriva under sådana formuleringar. För att ändå möjliggöra för studenten att utföra sitt examensarbete vid företaget är den pragmatiska lösningen tämligen enkel:

Det är studentens och andra företagsrepresentanters ansvar att inte förse KTH:s medarbetare med konfidentiell information – speciellt inte via e-post till en @kth.se-adress men inte heller i någon annan form.

Denna rekommendation finns i och för sig redan i företagets avtal, men jag har alltid påmint studenten och företaget att mitt villkor för att skriva under avtalet är att de inte skickar något till KTH som kan göra att konfidentialitetsavsnittet mellan företaget och lärosätet aktiveras.

Rekommendation 2: Publicering av rapporten

När det gäller publicering av examensarbetsrapporten så har jag lärt mig att det är stor skillnad mellan franska och svensk lagstiftning. Medan man i Frankrike kan förskjuta publiceringen av rapporten med hänvisning till företagssekretess så kräver Sveriges Offentlighetsprincip att rapporten ska finnas tillgänglig för allmänheten. Detta kan skapa problem när examensarbetet är klart och där måste vi på KTH få bekräftat av företaget att se kommer att säkerställa att studenten presenterar en rapport som kan arkiveras elektroniskt och därefter vara tillgänglig för alla som begär att få läsa den. Ett exempel på problematisk formulering är följande avsnitt från ett franskt företag:

”The Company strictly owns the contents of the internship report. [...]

As such, the Company may exercise a right of censorship over all or part of the report. These guidelines, applicable by the Management of the host institution, may give rise, depending on the sensitivity of the information and the confidentiality of the document, to specific conditions of presentation to the members of the defense jury: commitment of non-disclosure, limitation of access to the report, defense of the internship in camera on the premises of the Company, agreement on the composition of the jury, etc.”

Denna formulering kan jämföras med hur den franska rymdorganisationen har valt att formulera motsvarande avsnitt mycket mindre strikt:

”On his/her return to the Educational Establishment, the intern must provide its management with an internship report. A copy of the report must be sent to the management of CNES. [...]”

samt

”The company and the higher education establishment shall ensure the exchange of the necessary information before, during and after the internship.”

I KTH:s avtalsmall från 2016 för dubbeldiplomstudenter är formuleringen följande:

"...the student must be able to meet KTH's requirements for presenting the findings of the thesis work, developed during this internship, in public seminar and publishing of the Master's degree project/thesis. In particular, the host institution understands and agrees that the whole written report will be published in the database at KTH, DIVA, which is accessible for people outside KTH..."

Neither shall it prevent KTH from disclose information or the written report in order to comply with applicable laws or regulations or with a court or administrative order."

Trots den ofta strikta formuleringen kring publicering av rapporten i företagets avtal så är min erfarenhet att det inte är några problem om KTH "sätter ned foten" innan avtalet skrivs på och ber företagets kontaktperson att per e-post bekräfta att studenten kommer att förse KTH med en publicerbar rapport. I majoriteten av de examenarbeten som jag examinerat har företagen valt lösningen med två rapporter: en *längre* företagsintern version med all data och en *kortare* extern version, med vissa data borttagen eller modifierad, t.ex. normaliserade värden istället för verkliga värden. Ofta handlar lösningen om att informera företagen om att vi kan examinera studenten även med en kortare rapport som inte innehåller all känslig information eftersom lärandemålen för ett examensarbete är mer än bara innehållet i rapporten.

Rekommendationen är därför att examinator skickar ett e-brev till företagets kontaktperson, med kopia till studenten, med följande meddelande:

Please confirm that the student will be able to present to KTH a report that can be electronically archived at KTH and accessible to anyone who requests it. Thus, you confirm that it is the responsibility of the company to make sure that the report does not contain any confidential and sensitive information as that may prevent publication.

Min erfarenhet är att denna korta korrespondens innan avtalet skrivs under och innan examensarbetet påbörjas gör att vi undviker problem i slutet av examensarbetet.